

1766.

*

1. Beckmann: Rhapsodia quaestionum in foro quotidie obvenientium negle hancem legibus decisarum. Collect. VIII
Programma, quo ordinarius senior et terique fac. iur.
dictae assessores.
2. * Lachmannus, Gallatinus Benedictus: Rhapsodia
quaestionum in foro quotidie obvenientium negle
hancem legibus decisarum. lxxij. 13. Programma,
quo ordinarius senior et reliqui doctores fac.
jus . . . summis in jure honores Gallolio Ben-
dicto Lachmannu . . . indicant.
3. Bauer, Henricus Gorperi, fec. ius. procuratorius :
In pactum simultaneae investiturae effectum
alienato feudo statim ateo corrut, ut, surro-
gato in locum prioris alio, effectu omnino des-
trahatur. Programma, quo summos in utrueque
juri honores . . . Iamni Friderico Baueru . . .
indicit.

1766.

7. Bauern, Henr. Gorpon : De notione testamenti
juristicis in prouisione ejus, quod ruri eorum
strikto et securis conditione valore.

8. Breuning, Christianus Henr : De dole filiae emam
capite prospectitia.

6. Breuning, Christianus Henr : De testibus non rogatis
in testamento privilegio presentium

7. Breuning, Christianus Henr : De pugna inter
aequitatem cum iustitia.

8. Breuning, Christianus Henr : De veritate alties
follendi.

9. Breuning, Christianus Henr : De valore divisi.
mit hereditatis veri hereris cum putativo

10. Breuning, Christianus Henr : De fuga ab iudicio.

11. Breuning, Christianus Henr : De iure bonorum
absentis.

1766.

12. Breuning, Christianus Henr.: De legi patris se terminante impensa educationis sui pupilli.
13. Breuning, Christianus Henr.: De prohibitione juris accrescendi a testatore facta in testamento.
14. Breuning, Christianus Henr.: De incommotis ex diversitate iurium eius territorii.
15. Breuning, Christianus Henr.: Ita conductor eisdem actiones et exceptiones habeat contra locum, quas ipse locator.
16. Breuning, Christianus Henr.: De testamenti factione ex jure Ratisbonensi . . .
17. Breuning, Christianus Henr.: De persiculosa unechaldis studiis in iurisprudentia.
18. Breuning, Christianus Henr.: De iuribus vestrum et rei vestimentae:

1766.

19. Breuning, Christianus Henr: De dannis fortuitis et
sterilitatis determinatione in remissione me
ccdis.
20. Breuning, Christianus Henr: De usu iuris incolatay.
et l. m. p. non licere habentibus metro
comiae lucasne ad extranum transferre. Po
is Saxonia.
21. Breuning, Christianus Henr: De appignatione
survictuum.
22. Breuning, Christianus Henr: De non usu querit
Falsidiae in legato detiti.
23. Breuning, Christianus Henr: De iure statutorum
non confirmatorum.
24. Breuning, Christianus Henr: In testamentum conjugae
reciprocum superstiti estimat liberam testandi
facultatem?
25. Breuning, Christianus Henr: De precaria recessuali
sen cause trimestri de metalli fodinis solvendo.

766.

26. Breuning, Christianus Henr.: *P. causa condicioneis
agnotivae*

latius. Breuning, Christianus Henr.: *De juri consule uomo-
etro. Thela.*

res. Breuning, Christianus Henr.: *Novi arbitrii circa de-
minationum pretiis in embione et venditione.*

ation. 9. Breuning, Christianus Henr.: *Omnibus ex heredatis filius
succedit res uno patris testamento a filio altero
inique ex heredato.*

6. Breuning, Christianus Henr.: *De iure numerorum
hebdomadalium argumento mercatorum maxime
economical.*

conjuga
di

ali

ndo.

1766, 5.
No. 63.

SPECIMEN
CONTINENS
CAPVT IVRIS CONTROVERSVM
DE
DOTE FILIAE EMANCIPATAE
PROFECTITIA
QVAM
ILLVSTRIS ICTORVM ORDINIS GRATIA
PRAE S I D E
D. CHRISTIANO HENR. BREVNING
PROFESSOR. PVBLIC. ORDIN. IVR. NAT. ET GENT.
ET SOCIETAT. LITER. DVISBVRG.
SOCIO
IN AVDITORIO PETRINO
DIE X. DECEMBR. ANNO CICIDCCCLXVI.
DEFENDET
EHREGOTT LEBERECHT ALBANI
ZSCHOPAV. MISN.

LIPSIAE
LITTERIS VIDVAE LANGENHEMIAE.

STEGMEN
COATINIS
CATATIENSIS
DOTE FIVE ENANGPATATE
PROTEGTTIA
GAVAN
LUTATIS ICHORUM ORDINS GRATIA
PRAEVIDE
D CHRISTIANO HENR LEVANNING
TRIESENOR PAVELIS ORDINI AVE NAT IT CENT
TODSSTATS TIE DABIAVAD
GOED
CHRISTIANO LITTRINO
DIE X DECEMBER ANNIS CCCCXXV
ERLIGOTT LITERATION ALBANI
LIPSIAD
LITTERIS LUDVÆ CHURCHILLÆ

V I R O
ILLVSTRI AC AMPLISSIMO
IOANNI CHRISTOPHORO
LIPPOLD
HAEREDITARIO IN BAREVTH
ET REINHARDTSGRIMME
SERENISSIMI ELECTORIS SAXONIAE
A CONSILIIS CAMERAE

C A E T .

P A T R O N O O P T V M O

V A I R O
ILLATRI AE AMPLISSIMO
IOANNI CHRISTOPHORO
LIPPOLD
HISTORICO IN BARBATU
ET REINHARDSCHE
SERVITISSIMI ELECTORIS SAXONIAE
A CONSILIIS CAVITA
C AV I T
O P T U M O N I A T A

V I R O
AMPLISSIMO EXCELLENTISSIMO
FRIDERICO BENIAMIN
Z A H N
SERENISSIMO ELECTORI SAXONIAE
CONSILIARIO A COMMISSIONIBVS
CAMERAE
A C
PRAEFECTO DIPPOLDISWALDENSI
P A T R O N O M A X V M O.

HOC

STUDIORVM ACADEMICORVM

DILIGENTIAEQUE VULPESIMI

LEVE DOCUMENTVM

ATQUE

PIETATIS, REVERENTIAE, OBSEQVII

PERPETVVM TESTIMONIVM

CONSIDERATIO A COMMISSIONIBVS

SACRVM

ESSE IVBET

IVI

TRAFFICO DISVALDENSI

TANTORVM NOMINVM

PERPETVVS CULTOR

EHREGOTT LEBERECHT ALBANI

O M O X A M O M O T A T
RESPONDENS.

DEOTE PROFECTITIA
FILIAE EMANCIPATAE.

§. I.

Equidem nihil certius est, antiquam nostram patriam in contrahendis matrimonii magis respexit ad naturalem coniunctionis finem, quam ut variis ex politia de promtis solennitatibus coniubiorum iura locupletiora redderet. Sicut ergo romani antiquiores in nuptiis celebrandis vel facra, vel coemtionem, vel raptum simulatumque domumque ductionem cum usucapione coniunctam et maxime dotem requirebant, ita videntur maiores nostri contenti fuisse thorii capta possessione, ignorantes dotium causam. Non quidem affirmabo, nudas forsitan in societatem conubialem recepisse coniuges, sed ad instruendam familiam ex sede

ex sede paterna quidquam ad maritum deferebant, quem instructum muliebris curae, Longobardi proprio vocabant nomine **VATERII**, quam olim exposuitus materiam. Hinc quidem instructus pro temporum ratione et diuitiarum inopia cum dote romanorum ampliori comparari non poterat; probabile vero inter *burgenses* auctis diutiis commerciis demum ac opificiis reliquoque *burgensi* cultu, aucta esse simul bona, quae ad maritum filia elocata de sede paterna ferebat, quod probabile inde fit, quod ex ingenuis, qui in urbibus domicilia sua ceperant, contra morem gentis quibus ordinum aequalia tantum placabant connubia, burgerorum diutius allicti ductis in matrimonium eorum filiabus se adsociabant, huic ordini negligēta auita ingenuitate.

Habebant itaque sponsae peculium aliquod, quod primum inter populares teste **TACITO de mor. Germ.** in armis, forsitan et pecudibus, ut coniicit recte **HEINECCIVS Elem. Iur. Germ. L. I. Tit. XI. §. 234.** postea et in aliis rebus ad rem familiarem facientibus, maxime subsequentibus temporibus in parata pecunia, immo a quo tempore praedia possidere ceperant feminae et in praediis interdum consistebat peculium, quod ad maritum, conferebant qui ut erat vxoris tutor, usumfructum illius capiebat. Quid itaque mirum, quod introducto receptoque romano iure factum sit, ut hocce peculium, quod de paterna sede ad mari-

9

maritum ferebat sponsa, dotem haberent patriarcharum rerum imperiti ICti, quaeque de illo peculio controversiae orientur, ex romana illa sapientia deciderent. Cladem ergo passum est ius Patrium patriisque mores, cum iam dotes haberent populares, propter quas nuberent viris feminae.

§. III.

Quo frequentior haec iurium commixtio, eo magis in decidendis litibus videndum, quomodo eandem evitemus, aut ex primis, quae confusioni causam dederunt, rationibus lites decidamus. Primum in arguento proposto Romani iuris rationem habebimus. Patrem ad dotandam filiam fuisse obligatum, si quam habebat in patria potestate, vel antiquissimo iure, vel legis dein Iuliae Papiae Poppaeae arguento, imo ex Constitutione Diuorum Seueri et Antonini, quam excitat MARCIA-NVS in *L. 19. π. de Rit. Nupt.* per Proconsules Praesidesque Provinciarum ad dotandum cogi potuisse, notum est satis. Quamuis vero ea, quae inter Romanos obtinuit potestas, penitus popularibus nostris incognita, non minus atque romanae dotes, tamen ob eam quae patriae potestatis intercedebat cum moribus germanorum in mundio paterno similitudinem, patrem quoque ad dotandam filiam vi patriae potestatis pronunciant obligatum. Neque taxo. Quamuis enim romanam dotem ignorarent populares, at patris agna-

B

agnatorumque officium videbatur, virginī aliquid bonorum concedere, quod ad maritū de sede paterna ferret, siue peculium dicas, siue cum Longobardis Vaterfium, siue instructum cum aliis. Poterant ergo facile confundi iura, a quo ea bona, quae a familia paterna, ex qua elocata exibat filia, veniebant ad maritū, peregrino dotis nomine darentur.

§. IV.

Sed obiectis, quid ergo, ut tantopere distinguamus eam peregrini patriique iuris confusionem, cum pater romanus non minus ac germanicus ille ad dotem, hic ad peculium seu vaterfium dandum fuerit obligatus. Cedo quidem, ratione obligationis ad dandum nihil interesse, at ratione reliquarum conclusionum et eorum quae dantur diuersos fines multum interesse arbitror. Sicut enim dos ad onera matrimonii ferenda, peculium illud germanicum potius ad rem tantum familiarem instruendam dabatur, ita maritus in dote dominus, in germanico instructu magis tantum usufructarius. Amplius quae iure Germanico dabantur, magis ex familiae nexu, quam patriae potestatis iure soluebantur, quod vel inde appareat, quod in elocandis ex familiae bonis sororibus agnatabusque fratribus agnatorumque eadem, quam patrum videtur fuisse obligatio. Dubium est, an vere obligati fuere parentes et fratres qui et reliquos

II

liquos in bonis successores agnatos comprehendere mihi videntur in L. ROTHARIDIS. Tit. LXV. §. 7. patriis moribus ad elocandas filias agnatasque, seu peculium dandi. TACITVS de Mor. Germ. c. 18. tantum affirmat: *armorum iniicem quid attulisse viro uxorem.* HEINECCIVS in Elem. Iur. Germ. L. I. Tit. XI. §. 242. negat, necessario datum fuisse hocce peculium, quam olim sequebamur sententiam in diss. de Vaterfio §. vlt. Sed iam dubius haereo, an haec recte. Nam docent iura subsequentia, quae fratrum agnatorumque dotations probant necessarias, adeo saepe partis determinatas, quae nunquam ex romano iure esse possunt, imo magis inita ad patria instituta seruanda contra impetum peregrini iuris. Dein sicut illa dotatio germanica a marito facta necessitatis fuisse videtur, quidni et illa, quae remuneratoria erat, quaeque videtur filiabus loco hereditatis paternae data fuisse, quae non humanitatis erat, sed officii potius aut iuris.

§. V.

At quid? profectitiam adeo dotem emancipata filia habeat? paradoxon! Mihi non aequa. Si enim Iuris patrii cum peregrino semel commixtionem statuimus, idque quod peculium antiquarum virginum elocandarum seu Vaterphium fuerat, dotem romanam appellamus, non est quod dubitemus. Quamuis enim emancipatio virginum paulo

B 2

rerior

rarior videtur contigisse, quam filiorum, tamen vel voluntarie vel etiam necessarie contigisse poterat, si v. c. pater pudicitiae insidias struxisset, quod facile coniicitur, cum ipsarum emancipatarum filiarum passim fiat mentio in legibus. e. g. apud **IULIANUM** in **L. 44. π. de Iur. dot.** Nec dubito, si patriis moribus suum sibi honesta ratione vietum quaerat filia, quin virtualiter emancipata haberi possit, immo utroque iure et patro et romano in matrimonium data videtur patria potestate liberata. Hinc et hoc themate de dotatione filiae emancipatae quaeri potest. Distincte rem tractabimus.

§. VI.

Prius vero de emancipatae filiae dotatione dicamus, adhuc de profectitia dote quedam praetermittamus. Facile patet profectitum illud dici, quod ex paternis prouenit bonis, ut aduentitium, quod aliunde venit. At vero patrem dotasse emancipatas filias, hancque dotem recte profectitiam dicam, clare docuit **VLPIANVS** in **L. 5. §. u. ff. de Iur. dot.** Verba sunt: *Si pater pro filia emancipata dotem dederit: profectitiam nihilominus dotem esse, memini dubium est, quia non est ius potestatis, sed parentis nomen dotem profectitiam facit, sed ita demum, si ut parens dederit. Ceterum si cum deberet filiae, voluntate eius dedit, aduentitios est.*

§. VII.

13

§. VII.

Iam de ipsa dote profectitia filiae emancipatae. Circa hanc quaestio oritur, an pater ad dotandam teneatur filiam, quae emancipata est. Et magis distinguendum videtur, si iam pater filiam quae emancipata fuit antea a patre dotata, postea dotem amiserit, vtique verior videtur opinio eorum, qui a necessitate dotandi patrem liberant. v. CONRADI diss. *de patre filiam quae dotem amisit iterum dotare non cogendo*. Evidem ut MORNACIVS ad L. 19. π. de Rit. nupt. patri dotandi officium imponere student, si sine sua culpa dotem amiserit; sed vix hanc distinctionem ipsae suadent leges, nisi ex arg. L. 14. C. h. t. ex magna et probabili causa, ob quam mater ad dotandam cogi posse affirmant filiam, et patrem: cogere velimus nostro themate. At quid! si antea dotata non fuerit? neque tunc patrem cogendum censemus ex iure Romano, nisi promiserit, quo themate si dotem det, recte profectitiam appellabimus. Si vt pater hoc est ex paterno affectu et liberalitate det: neque ipso iure patrem obligatum esse, probabunt ex L. vlt. C. de dотis promiss. multo minus ex L. 5. §. vlt. ff. de iur. dot. quod placuit STRVVIо in Exerc. XXX.

Th. III.

B 3

§. VIII.

§. VIII.

At vero, quid si patria respiciamius iura? Videatur vtique alia rerum facies. Evidem dotium causam receperere ex Romano iure; at, cum et alia sit patria germanorum potestas, et praeterea dos in locum peculii illius veteris, quo quasi filiae satisfiebat propter hereditatem paternam, successit, pater vero, si quae emancipatio facta praeter acquisitionem atque educationem vix quidquam amitteret, neque omne, nisi elocata esset, sola emancipatione ius succedendi cessaret, putarem si germanico iure pater emancipasset filiam sive expresse, sive tacite hoc factum fuerit, neque eandem dotasset, eaque vero patre consentiente matrimonium celebret, patrem ob id, quod ius dotandi germanorum magis videatur venire ex bonorum nexu, quam ex patria potestate, vtique ad dotandam filiam etiam emancipatam cogi posse, sicut et fratres agnati que ex paternis bonis mortuo patre filiam iam sui iuris quodammodo factam, dotare compelluntur. Diximus id iuris esse, si consentiente patre nubat, neque de eo themate loquimur, si dotatio a patre promissa, quippe tunc ex promisso, non ex eo, quod pater est, ad dotandam filiam tenetur. Quapropter si dissentiente patre, neque forsan ex moribus consensu per magistratum ecclesiasticum suppleto nubat filia sive sua, sive eman-

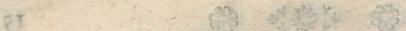
emancipata viro, nunquam cogetur ad dotis dationem
pater, quippe ius in bona hereditatemque paternam amit-
tere videtur, cum patri liceat obinde filiam exheredare.

§. IX.

Sed iam de Electorali iure dicamus. Evidem
antiquiori iure et patris fuisse officium dotare filias, ut
nubendi occasionem habere potuerint, negari nequit.
At vero hoc penitus immutauit posterior aetas maxi-
me in DECISION. Nouiss. de A. MDCCXLVI. dec.
XXIX. quae lex patrem indistincte liberat a dotatione
filiae, nisi ante celebratum matrimonium ipsem dotare
promiserit filiam sponsobel ipsi filiae. Ita sane legis verba:
Wenn ein Vater seiner Tochter (sive sua sit, sive emanci-
pata) keine Ausstattung versprochen, kann dieselbe oder ihr
Ehemann, nach der Verehlichung vergleichen von ihm nicht
fordern, sondern es ist davor, als ob sie sich dessen zu bege-
ben hätte, zu achten,

T A N T V M .

emendationis vita, huiusmodi cum eadem saepe diffinitione
brevi, dubbio esse in posterioribus annis perh. benevoleretur sicut
in aliis librisque antiquis opere fuisse expetatur.

Ex parte enim vero facies illius, quod in aliis annis
eiusdem etiam hoc modo consuevit, etiam in libro XI. et deinde in libro XII.
etiam in libro XIV. et deinde in libro XV. et deinde in libro XVI. et deinde in libro XVII.
et deinde in libro XVIII. et deinde in libro XX. et deinde in libro XXI. et deinde in libro XXII.
et deinde in libro XXIII. et deinde in libro XXIV. et deinde in libro XXV.
et deinde in libro XXVI. et deinde in libro XXVII. et deinde in libro XXVIII. et deinde in libro XXIX.
et deinde in libro XXX. et deinde in libro XXXI. et deinde in libro XXXII. et deinde in libro XXXIII.
et deinde in libro XXXIV. et deinde in libro XXXV. et deinde in libro XXXVI. et deinde in libro XXXVII.
et deinde in libro XXXVIII. et deinde in libro XXXIX. et deinde in libro XL. et deinde in libro XLI.
et deinde in libro XLII. et deinde in libro XLIII. et deinde in libro XLIV. et deinde in libro XLV.
et deinde in libro XLVI. et deinde in libro XLVII. et deinde in libro XLVIII. et deinde in libro XLIX.
et deinde in libro XLX. et deinde in libro XLXI. et deinde in libro XLII. et deinde in libro XLIII.
et deinde in libro XLIV. et deinde in libro XLV. et deinde in libro XLVI. et deinde in libro XLVII.
et deinde in libro XLVIII. et deinde in libro XLIX. et deinde in libro XL.

M U T I A T

Leipzig, Miss. 1766 A 6

TA-OC

1766. 5.
No. 63.

S P E C I M E N
CONTINENS
CAPVT IVRIS CONTROVERSVM
DE
DOTE FILIAE EMANCIPATAE
PROFECTITIA
Q V A M
ILLVSTRIS ICTORVM ORDINIS GRATIA
P R A E S I D E
D. CHRISTIANO HENR. BREVNING
PROFESSOR. PVBLIC. ORDIN. IVR. NAT. ET GENT.
ET SOCIETAT. LITER. DVISBVRG.
S O C I O
IN AVDITORIO PETRINO
DIE X. DECEMBR. ANNO CICICCLXVI.

D E F E N D E T
EHREGOTT LEBERECHTH ALBANI

Z SCHOPAV. MISN.

L I P S I A E

LITTERIS VIDVAE LANGENHEMIAE.

